

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 13. december 2023
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Malthe Krusell Krarup
Sagsnr.: 2023-09350
Dok.: 3075204

Besvarelse af spørgsmål nr. 320 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 320 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. november 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod (DF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 320 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen ”Debat: Domstole og politi – hvem holder I med?”, Dagligvarehandel, den 6. november 2023, herunder den kendsgerning, at politiet alt for sjældent rykker ud til butikstyverier, og at en souschef, der, som skildret i artiklen bliver afhentet om natten og indsat i detention, fordi han én gang ikke er mødt op for at vidne i retten, er juridisk dårligere stillet end tyvene, som blot undlader at møde op i retten, og hvad vil ministeren foretage sig for at sikre, at butikstyverier bliver prioriteret, at butiksejere og personale får genoprettet deres tillid til retssystemet, samt at en sag som denne håndteres på anden og lempeligere vis?”

Svar:

1. Der henvises indledningsvis til Justitsministeriets besvarelse af 29. september 2023 af spørgsmål nr. 1259 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg og Justitsministeriets besvarelse af 5. oktober 2023 af spørgsmål nr. 1286 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Justitsministeriet har desuden til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”Rigsadvokaten har anmodet Statsadvokaten i København om en udtalelse. Statsadvokaten har anmodet Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi om en udtalelse.

Sydsjællands og Lolland-Falsters Politi har oplyst, at sagen vedrører en række butikstyverier efter straffelovens § 276, brugstyverier af motorkøretøjer efter straffelovens § 293 a samt flere overtrædelser af færdselsloven.

Hovedforhandlingen startede den 15. september 2023 ved Retten i Næstved, hvor det pågældende vidne, der omtales i spørgsmålet, var indkaldt til at afgive forklaring om flere forhold vedrørende butikstyveri.

Indkaldelsen var lovligt forkyndt for vidnet, men vidnet mødte ikke op til retsmødet. Anklageren vurderede, at vidnet ikke kunne frafalde, da forklaringen var nødvendig for sagens oplysning. Retten afsagde derfor en anholdelsesbeslutning efter retsplejelovens § 178, stk. 1, nr. 2, hvorefter retsmødet blev udsat en time med henblik på, at politiet kunne bringe vidnet til retten. Det var ikke muligt for politiet straks at anholde vidnet, da politikredsens patruljer var disponeret til andre opgaver, hvorfor retten afsagde en ny anholdelsesbeslutning med henblik

på, at vidnet kunne bringes til retten til det næste retsmøde i sagen den 24. oktober 2023.

Når vidner, på trods af lovlig forkyndelse, ikke møder op i retten, kan de begæres anholdt. Dette sker efter en konkret vurdering med henblik på at sikre, at straffesagen kan gennemføres uden yderligere udsættelse. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis vidnet ikke giver udtryk for at ville møde op næste gang. Når der afsiges anholdelsesbeslutning omfattende et udeblevet vidne, bliver vidnet ikke oplyst om tidspunktet for det nye retsmøde. Politiet gennemfører som oftest en anholdelsesbeslutning på det tidspunkt, hvor der er størst sandsynlighed for, at et vidne kan udfindes, og anholdelsesbeslutningen dermed kan effektueres. På den baggrund blev vidnet i den nævnte sag anholdt natten til den 24. oktober 2024 på sin bopæl.

Sagen verserer fortsat ved domstolene og forventes afsluttet den 1. februar 2024.”

Justitsministeriet har endvidere til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at anmeldelser om butikstyverier tilgår politikredsene på forskellige måder. Butikstyverier kan eksempelvis anmeldes via politiets hjemmeside eller ved personligt fremmøde på politistationen. En anmeldelse kan også foretages telefonisk via 112, hvis gerningspersonen f.eks. er voldelig eller truende, ligesom politiet kan kontaktes via 114, hvis gerningspersonen f.eks. er mindreårig eller ikke-herboende udlænding.

Politiets tilstedeværelse vil ikke være relevant ved alle butikstyverier. Når politiet modtager en telefonisk anmeldelse om butikstyveri, herunder via alarm, vil politiet vurdere, om der i det konkrete tilfælde er behov for at sende en patrulje til gerningsstedet. Denne vurdering foretages ud fra en samlet afvejning af den konkrete anmeldelse, politiets ressourcer og øvrige opgaver på tidspunktet for anmeldelsen.

Hvis der er tale om ukomplicerede sager, hvor hændelsen har fundet sted, og hvor butiksejeren alene ringer til politiet for at anmelde forholdet, vil der som udgangspunkt ikke blive disponeret en patrulje til stedet. Det kan bl.a. være tilfældet, hvis forløbet håndteres af butikken, herunder hvor gerningspersonen samarbejder med butikken, afleverer det stjalne tilbage samt oplyser sine generalier til brug for butikkens anmeldelse til politiet. Det samme kan gøre sig gældende, hvis

gerningspersonen ikke længere er i butikken, når politiet bliver kontaktet.

I de tilfælde, hvor gerningspersonen ikke samarbejder og optræder voldeligt eller er truende, samt i de tilfælde, hvor der er tale om mindreårige og/eller ikke-herboende udlændinge, sender politiet som udgangspunkt en patrulje til stedet. Det samme gør sig bl.a. gældende, hvis butikstyveriet har et professionelt præg, er af større omfang, eller hvis anmelderen skønner, at gerningspersonen samtidig har stjålet fra andre forretninger eller genkendes fra tidligere episoder vedrørende butikstyveri.

Tabellen nedenfor viser andelen af gange, hvor politiet i perioden fra 2018 til 2023 (pr. 20. november 2023) har sendt en patrulje i sager, hvor politiet har modtaget en telefonisk henvendelse eller en alarm i forbindelse med et butikstyveri.

Andelen af gange, hvor politiet har sendt en patrulje til et butikstyveri ved telefoniske henvendelser eller via alarm i perioden 2018-2023 (pr. 20. november 2023).						
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Anmeldte butikstyverier (telefonisk/alarm)	7.699	7.467	6.723	6.215	7.417	7.454
Patrulje sendt til stedet	4.810	4.761	4.714	4.437	5.349	5.419
I alt (pct.)	62,5 pct.	63,8 pct.	70,1 pct.	71,4 pct.	72,1 pct.	72,7 pct.

*) Baseret på gerningskoderne: 75560 - Butikstyveri fra andre forretninger, 75561 - Butikstyveri beklædning/skind/fodtøj, 75562 - Butikstyveri kiosk/cigar-/vinhandel, 75563 - Butikstyveri købmand/supermarked/mejeri, 75564 - Butikstyveri radio/fotoforretning, 75565 - Butikstyveri urmager/guldsmed, 75566 - Butikstyveri møntvaskeri og 75570 - Butikstyveri, tricktyveri.

Som det fremgår af tabellen, har politiet indtil videre i 2023 sendt en patrulje til et butikstyveri i 72,7 pct. af tilfældene ved telefoniske henvendelser eller via alarm, hvilket er en mindre stigning i forhold til tidligere år.

Det bemærkes, at Rigspolitiets opgørelse i ovenstående tabel er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS). Opgørelsen er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Opgørelsen er desuden baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Der vil således kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Afslutningsvis kan det oplyses, at det er Rigspolitiets opfattelse, at behandlingen af butikstyverier prioriteres af politikredsene på baggrund af en konkret vurdering af den enkelte sag og politiets opgaver i øvrigt. Det er endvidere Rigspolitiets opfattelse, at politikredsene generelt har en god dialog med butikkerne om

eksempelvis politiets handlemuligheder, anmeldelsesprocedurer og optimering af samarbejdet mellem butiksindehaverne og politiet.”

2. Jeg har fuld forståelse for, at det kan være en voldsom oplevelse for den enkelte, der som udeblevet vidne anholdes til et retsmøde, efter at der i retten er afsagt anholdelsesbeslutning. Der er imidlertid også et vægtigt hensyn at tage til at sikre rettidig og effektiv behandling af straffesager, hvilket er af afgørende betydning for forurettede, vidner og tiltalte – og for borgernes generelle retsfølelse. Som det fremgår af Rigsadvokatens bidrag, skal muligheden for at få et udeblevet vidne anholdt netop bidrage til at sikre, at straffesager kan gennemføres uden yderligere udsættelser.

Jeg vil også gerne understrege, at butikstyverier er et stort problem for den enkelte butiksejer, som vi skal tage alvorligt, og som skaber utryghed blandt både kunder og ansatte. Derfor er jeg også optaget af, at vi får vendt udviklingen med det stigende antal butikstyverier, vi desværre har set den seneste tid. Mit embedsværk arbejder i øjeblikket med konkrete initiativer, som skal sætte ind over for noget af den kriminalitet, der skaber utryghed i hverdagen, herunder butikstyveri.